

KALLIO, ALEKSI: Lääkäreiden luentomuotoisen täydennyskoulutuksen vaikuttavuus –
koulutusaiheena lasten äkillinen välikorvatulehdus

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 33 s.
Lastentautioppi
Huhtikuu 2018

Lääkäreillä terveydenhuollon ammattihenkilöinä on lakisääteinen velvollisuus ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan (L559/1994). Terveydenhuollon ammattihenkilöille tulee järjestää täydennyskoulutusta 3–10 päivää vuodessa. Meidän tutkimuksemme tavoite oli selvittää, onko luentomuotoisella lääkärien täydennyskouluttamisella vaikuttavuutta.

Kutsu osallistua koulutukseen lähetettiin Satakunnan terveyskeskusten lääkäreille, työterveyshuollon lääkäreille sekä yksityissektorin lääkäreille. Luentomuotoiseen täydennyskoulutukseen lasten äkillisestä välikorvatulehduksesta osallistui 52 lääkäriä. Osaamista mitattiin kolmeen otteeseen: ennen koulutustilaisuutta (lähtötasokysely), heti koulutuksen jälkeen (koulutuspäätöskysely) ja noin viiden kuukauden kuluttua koulutuksesta (lopputasokysely). Koulutuksessa keskityttiin etenkin lähtötasokyselyssä huonosti osattujen aihepiirien huolelliseen läpikäymiseen. Analyyseissä kyselyiden tulokset käytiin läpi kysymyskohtaisesti ja pisteytettiin (-25 – 29 pistettä, vääristä vastauksista sai miinuspisteitä). Lisäksi teimme alaryhmäanalyysin niiden vastaajien kesken (n=21), jotka vastasivat sekä lähtö- että lopputasokyselyyn. Näiden vastaajien tuloksien perusteella pystyimme luokittelemaan yksilökohtaista oppimista. Huonoa oppimista oli, mikäli yhteispisteet paranivat korkeintaan 10:llä pisteellä. Kohtalaista oppimista oli, jos yhteispisteet paranivat 11–19 pistettä. Hyvää oppimista oli, jos yhteispisteet paranivat vähintään 20 pistettä.

Monivalintakysymyksissä oikein vastanneiden keskimääräiset osuudet olivat lähtötasokyselyssä 46 % (23/50), koulutuspäätöskyselyssä 62 % (20/32) ja lopputasokyselyssä 54 % (12/22) (P=0,339). Vain mikrobilääkeherkkyyksikysymyksessä tapahtui merkittävää pitkäaikaista oppimista (oikein vastanneita 6/52 (12 %), 16/32 (50 %) ja 8/22 (36 %), P<0,001; lähtö- ja lopputason välillä P=0,013). Niiden vastaajien, jotka vastasivat sekä lähtö- että lopputasokyselyyn, yhteispisteiden mediaanit olivat 8 (10 ja 90 %:n persentiilit -2,8 ja 15,6) ja 18 (3,4 ja 23,8). Näistä vastaajista luokitellun oppimisen mukaan yksi vastaaja osoitti hyvää oppimista, kuusi kohtalaista ja 14 vastaajaa huonoa oppimista.

Johtopäätöksenä tässä tutkimuksessa luentomuotoisen täydennyskoulutuksen pitkäaikaiset oppimistulokset olivat melko vaatimattomat; osaaminen oli parasta välittömästi koulutuksen jälkeen.

Asiasanat: Täydennyskoulutus, lääkärien ammatillinen kehittyminen, täydennyskoulutuksen vaikuttavuus, äkillinen välikorvatulehdus